

ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ СОЦІАЛЬНОГО ІНВЕСТУВАННЯ

© 2016 ГЕРНЕГО Ю. О.

УДК 330.101.22

Гернего Ю. О. Економічні відносини соціального інвестування

Наголошено на визначальній ролі соціальних інвестицій для розвитку сучасного суспільства. Узагальнено склад учасників економічних відносин соціального інвестування. Це дозволило обґрунтувати роль кожного із таких учасників для реалізації пріоритетів соціального інвестування. У зв'язку з цим звернуто увагу на можливості поєднання теоретичних обґрунтувань з прикладним аспектом даного питання. Обґрунтовано досвід реалізації економічних відносин соціального інвестування в розвинених країнах. Зокрема, окреслено соціальні напрями діяльності спеціалізованої фінансової установи в Німеччині. Наведено приклад здійснення соціальних інвестицій банком Barclays PLC (Велика Британія). Поряд із зарубіжним досвідом розглянуто окремі аспекти становлення економічних відносин соціального інвестування в Україні. Наприклад, проаналізовано діяльність Українського фонду соціальних інвестицій. Зроблено висновок, що існує необхідність та можливості подальшого вдосконалення економічних відносин соціального інвестування в нашій країні.

Ключові слова: економічні відносини, соціальні інвестиції, банк, небанківська фінансова установа.

Рис.: 3. **Табл.:** 2. **Бібл.:** 14.

Гернего Юлія Олександрівна – кандидат економічних наук, доцент кафедри інвестиційної діяльності, Київський національний економічний університет ім. В. Гетьмана (пр. Перемоги, 54/1, Київ, 03680, Україна)

E-mail: luliiaGern@ukr.net

УДК 330.101.22

Гернего Ю. А. Экономические отношения социального инвестирования

Отмечена определяющая роль социальных инвестиций для развития современного сообщества. Обобщен состав участников экономических отношений социального инвестирования. Это позволило обосновать роль каждого из таких участников для реализации приоритетов социального инвестирования. В связи с этим обращено внимание на возможности объединения теоретических обоснований с прикладным аспектом этого вопроса. Обоснован опыт реализации экономических отношений социального инвестирования в развитых странах. В частности, определены социальные направления деятельности специализированного финансового учреждения в Германии. Приведен пример реализации социальных инвестиций банком Barclays PLC (Великобритания). Наряду с зарубежным опытом рассмотрены отдельные аспекты становления экономических отношений социального инвестирования в Украине. Например, проанализирована деятельность Украинского фонда социальных инвестиций. Сделан вывод о необходимости и возможности дальнейшего улучшения экономических отношений социального инвестирования в нашей стране.

Ключевые слова: экономические отношения, социальные инвестиции, банк, небанковское финансовое учреждение.

Рис.: 3. **Табл.:** 2. **Библ.:** 14.

Гернего Юлиа Александровна – кандидат экономических наук, доцент кафедры инвестиционной деятельности, Киевский национальный экономический университет им. В. Гетьмана (пр. Победы, 54/1, Киев, 03680, Украина)

E-mail: luliiaGern@ukr.net

UDC 330.101.22

Gernego Iu. O. Economic Relations of Social Investment

The essential role of social investment for development of a contemporary community has been specified. The composition of participants of economic relations of social investment has been generalized. This provided to substantiate the role of each of these participants in order to implement social investment priorities. In that connection, attention has been drawn to the possibilities of combining theoretical substantiations with the applied aspect of the question. Experience of developed countries in realization of economic relations of social investment has been substantiated. In particular, social directions of activity of specialized financial institution in Germany have been determined. An example of implementation of social investment by the bank Barclays PLC (United Kingdom) has been provided. Along with foreign experience, certain aspects of formation of economic relations of social investment in Ukraine have been considered. For example, activities of the Ukrainian Fund of social investments has been analyzed. It has been concluded about the need and possibilities for further improving the economic relations of social investment in our country.

Keywords: economic relations, social investment, bank, non-bank financial institution.

Fig.: 3. **Tabl.:** 2. **Bibl.:** 14.

Gernego Iuliia O. – PhD (Economics), Associate Professor of the Department of Investment Activity, Kyiv National Economic University named after V. Hetman (54/1 Peremohy Ave., Kyiv, 03680, Ukraine)

E-mail: luliiaGern@ukr.net

Економічні відносини є невід'ємним атрибутом існування суспільства. Вони знаходять свій прояв як у виробничій, так і у невиробничій сферах. Тому, з огляду на всеохоплюючий характер економічних відносин, важливо обґрунтувати особливості їх застосування в кожній із сфер суспільства.

Трансформаційні зміни зумовили посилення соціальної орієнтації всієї економічної системи, виникнення соціальноорієнтованих тенденцій економічного розвитку. Зокрема, стимулювання економічного зростання, підтримка соціальної стабільності та досягнення соціальних гарантій тісно пов'язані із соціальними інвестиціями. Визначальна роль соціальних інвестицій в суспільстві пов'язана з реалізацією пріоритетів соціальної

відповідальності, їх впливом на рівень і якість життя населення. Тому сьогодні актуалізуються питання специфіки економічних відносин у контексті соціального інвестування.

Питаннями поглиблення розуміння соціальної складової інвестицій, ролі соціальних інвестицій у сучасному суспільстві займалися такі автори, як Д. Баюра, І. Гришова, Т. Шабатура, Т. Майорова, О. Моліна та інші [1, 2, 3, 4]. Проте, незважаючи на вагомий теоретичний доробок, усе ще недостатньо дослідженим залишається прикладний аспект питання, а саме – обґрунтування особливостей взаємодії учасників процесу соціального інвестування. Метою статті є виокремлення основних учасників соціального інвестування та обґрунтування

ролі кожного з них у процесі залучення соціальних інвестицій на практиці.

З огляду на прикладний аспект дослідження, економічні відносини соціального інвестування – це відносини, які виникають між усіма учасниками в процесі залучення соціальних інвестицій (рис. 1).

В умовах ринкової економіки учасниками економічних відносин соціального інвестування стають незалежні гравці, які взаємодіють між собою на ринку соціального інвестування. Відбувається диверсифікація шляхів поєднання можливостей соціально мотивованих інвесторів з потребами організацій, які потребують капіталу для подальшого впливу на життєдіяльність суспільства.

На першому рівні відбувається формування ресурсів для здійснення майбутніх соціальних інвестицій. Зокрема, у розвинених економіках на державному рівні відбувається їх акумулювання в межах спеціальних фондів, які формують так званий соціально спрямований капітал суспільства, додатково залучаються ресурси інших інвесторів (суб'єктів господарювання та фізичних осіб).

Одними з найголовніших суб'єктів соціального інвестування, які існують у більшості країн світу, є фонди соціальних інвестицій та, в основному, працюють у напрямках зменшення рівня бідності й покращення соціальної інфраструктури. Особливості функціонування інвестиційних фондів у кожній країні залежать від багатьох факторів, особливо від безпосередніх соціальних потреб суспільства та рівня життя. Наприклад, у країнах Латинської Америки ресурси таких фондів використовуються для подолання не лише соціальних, але й економічних криз. Адже при високому рівні економічного розвитку зменшуються і соціальні проблеми. У Вірменії такі фонди надають виплати для ліквідації наслідків землетрусів

та відновлення об'єктів інфраструктури, оскільки вони доволі часто відбуваються в цій країні [3].

На початку 1990-х років за підтримки Світового банку створення Фондів соціального інвестування активізувалося у країнах з перехідною економікою. Наприклад, Світовим банком спільно з фахівцями міністерств України, а також Адміністрації Президента, було розроблено концепцію Українського фонду соціальних інвестицій (УФСІ). Даний фонд є неприбутковою організацією та покликаний підтримувати найменш захищені соціальні верстви населення. Це перший соціальний проект такого масштабу, який реалізується в Україні.

С таном на 2015 р. УФСІ мобілізує ресурси для їх подальшого спрямування на поліпшення соціально-комунальної інфраструктури та соціальних послуг. Через партнерство між органами центральної та місцевої влади, громадами та приватними і громадськими організаціями УФСІ вирішує в ефективний та прозорий спосіб нагальні потреби місцевих громад.

Виконуючи свої функції, УФСІ сприяє зміцненню громад і допомагає в побудові регіонального потенціалу щодо ефективного виконання програм на рівні громад, які націлені на соціальний розвиток [6].

УФСІ інвестує кошти міжнародних донорів у соціальну сферу за такими напрямками (рис. 2).

Під час впровадження проектів фонду особлива увага приділяється сучасним технологіям енергозбереження та енергоефективності.

У різні роки донорами УФСІ були Світовий банк, Уряд Великої Британії (DFID), Уряд Швеції (Sida), Уряд Японії (JSDF), Уряд Німеччини (KfW), Фонд імені Чарльза Стюарта Мотта, Канадське агентство міжнародного розвитку, Міжнародний фонд «Відродження», Програма розвитку ООН [7].

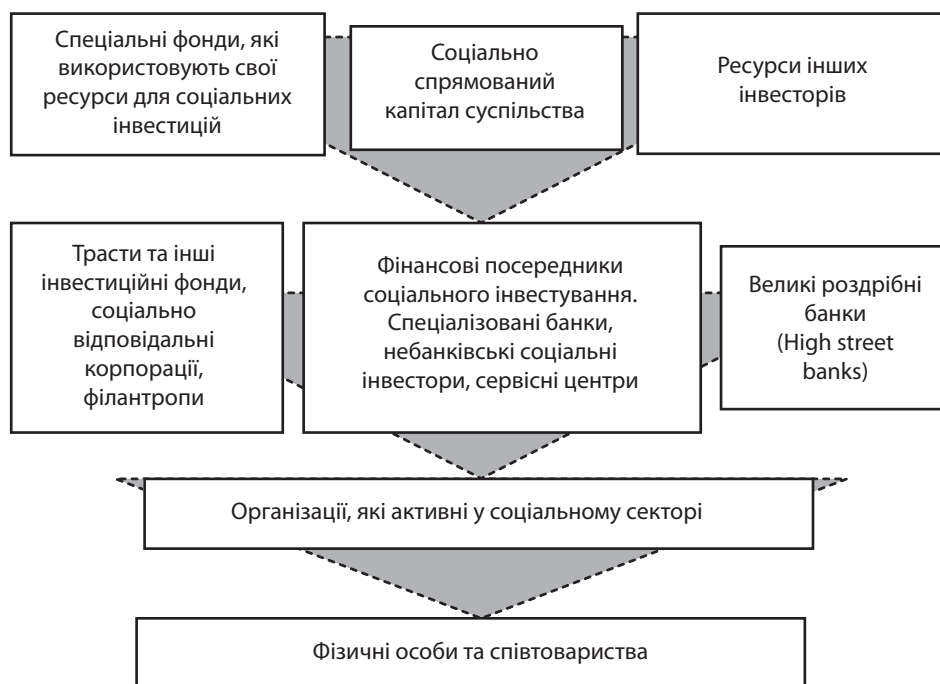

Рис. 1. Економічні відносини на ринку соціального інвестування [5]

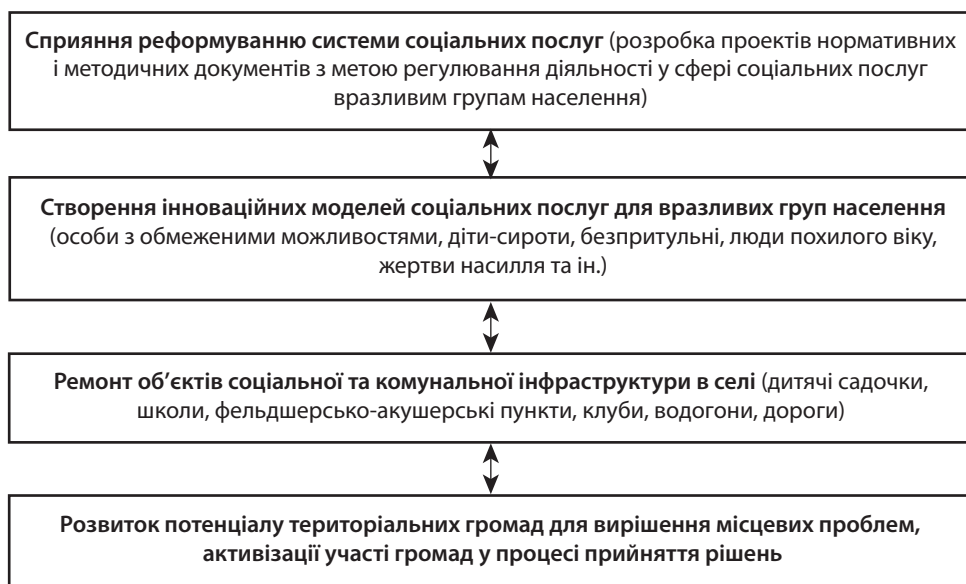

Рис. 2. Напрями діяльності УФСІ

Джерело: складено на основі [7].

- Серед успішних проектів УФСІ можна відмітити:
- ✦ «Фонд соціальних інвестицій» (2002–2008 рр.);
 - ✦ «Розвиток потенціалу найбідніших громад України» (2005–2009 рр.);
 - ✦ «Розробка системи впровадження мікропроектів УФСІ з надання інноваційних соціальних послуг» (2003–2010 рр.);
 - ✦ «Сприяння розвитку соціальної інфраструктури. Додатковий компонент «Пілотний захід «Міський простір» (2011–2013 рр.) [8].

Наразі, протягом 2013–2016 рр. реалізується проєкт «Сприяння розвитку соціальної інфраструктури» за рахунок гранту Уряду Німеччини через Кредитну установу для відбудови (KfW).

KfW створено у 1948 р. у рамках програми економічної допомоги Європі після Другої світової війни. Федеральному уряду Німеччини належить 80% акцій KfW,

20% акцій – федеральним землям Німеччини. Згідно з рейтингами журналу GlobalFinance Кредитна установа для відбудови протягом останніх років перебуває в рейтингу найбільш надійних банків світу.

На сучасному етапі розвитку узагальнено цілі Кредитної установи для відбудови (рис. 3).

В основі діяльності Кредитної установи для відбудови лежить бажання подальшого просування та розвитку Німеччини, яке реалізується на основі вкладення фінансових ресурсів у майбутнє нації, фінансування інновацій для підтримки конкурентних позицій німецької економіки, всебічного сприяння структурним змінам та покращенню.

З-поміж інших напрямів діяльності KfW реалізуються проєкти, які передбачають надання соціальних інвестицій (табл. 1).

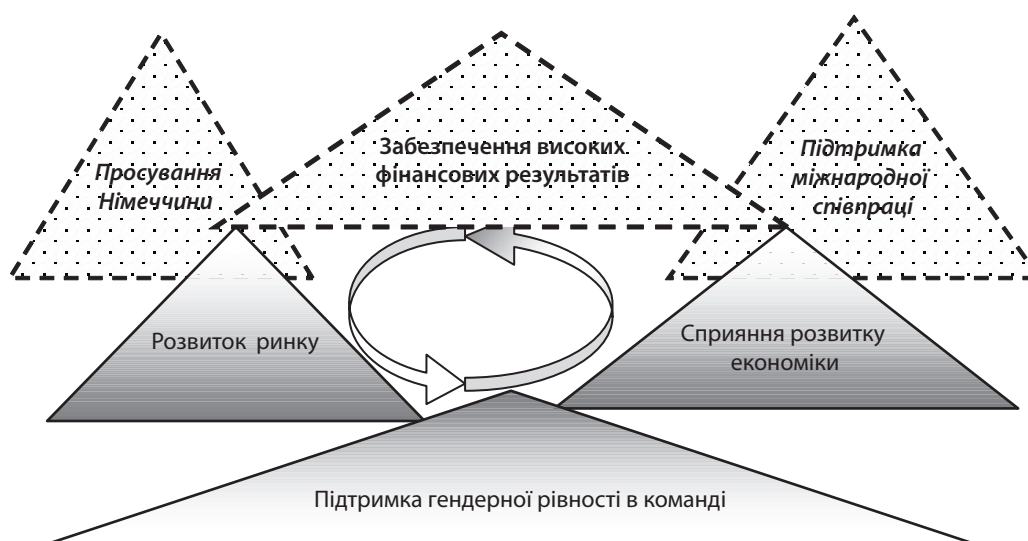

Рис. 3. Цілі Кредитної установи для відбудови (KfW)

Джерело: складено на основі [9].

Проекти KfW, які передбачають надання соціальних інвестицій (Німеччина)

	Програма соціальної підтримки комунального сектора	Програма підтримки енергетики на місцях	Програма підтримки соціальних спільнот	Програма підтримки комунальних спільнот
Напрями активності в рамках програми	Оновлення інфраструктури, стартапи щодо підтримки навколишнього середовища	Енергозберігаючі та енергоефективні технології нежитлових приміщень	Сімейні спільноти та спільноти підтримки людей похилого віку	Будівництво екологічних поселень, оновлення енергетики та систем опалення
Загальна кількість наданих у рамках програми кредитів	816	1272	467	1602
Орієнтовний обсяг одного кредиту	150 млн євро на рік	50 % вартості проекту	До 100 % вартості проекту	До 50 тис. євро в розрахунок на одне житло
Додаткові умови та переваги	Переваги надаються інноваторам, можливість спільної участі за рахунок інших грантів та програм	Швидкість та простота прийняття рішень, наявність пільгового періоду	Розташування об'єкта інвестування та інфраструктура	Пільговий період, можливість дострокового повернення

Джерело: складено на основі [10, 11].

З наведених прикладів України та Німеччини бачимо, що загалом на першому етапі економічних відносин соціального інвестування поряд із первинним акумулюванням ресурсів окреслюються глобальні цілі та пріоритетні напрями їх використання.

Надалі, на ринку соціальних інвестицій, акумульовані ресурси переходять на рівень посередників. Тут, на першому етапі, у розподілі соціально спрямованих ресурсів беруть участь трасти та інші інвестиційні фонди, соціально відповідальні корпорації та філантропи. У такому випадку акумульовані ресурси спеціальних фондів уже безпосередньо спрямовуються на досягнення соціальних цілей.

Траст – це зобов'язання, відповідно до яких одна особа (довірчий власник) може управляти майном, переданим йому для цих цілей іншою особою (власником) в інтересах третіх осіб (бенефіціарів), які володіють правом вимагати примусового виконання [4].

Трасти можна поділити на два види: *бенефіціарний*, де вказані бенефіціари або обмежений клас бенефіціарів; *цільовий*, який створений для досягнення певної мети. Своєю чергою, цільовий траст ділиться на благодійний і приватний. Благодійний створюється виключно для благодійних цілей. Цільовий приватний траст представляє найбільший інтерес для захисту активів. Він сформований в офшорних юрисдикціях та адаптований до потреб іноземного інвестора. Метою цільового приватного трасту є фінансування наукових, культурних, соціальних чи інших проектів.

Проте, розвиток економічних відносин соціального інвестування зумовив потребу залучення до них додаткових посередників. Наприклад, це спеціалізовані банки, небанківські соціальні інвестори та сервісні центри.

Наприклад, у 2009 р. було створено асоціацію соціальних банків – *Alliance for Banking on Values (GABV)*, місія якої полягає у використанні фінансових ресурсів для забезпечення сталого економічного, соціального та екологічного розвитку. До складу альянсу входить 28 фі-

нансових установ, що діють в країнах Азії, Африки, Австралії, Латинській Америці, Північній Америці та Європі, обслуговують близько 20 млн клієнтів, сумарний актив – близько 100 млрд дол. США [12].

У розвинених країнах поряд зі спеціалізованими соціальноорієнтованими фінансовими установами в економічних відносинах соціального інвестування також беруть участь великі роздрібні банки («High street banks» у Великій Британії або «Main street banks» у США). Це здебільшого роздрібні банки, які мають найбільше відділень та представництв у різних регіонах. Наприклад, у Великій Британії до банків цієї групи відносять Barclays PLC, Royal Bank of Scotland Group PLC (RBS), Lloyds TSB Bank PLC, HSBC Bank PLC. Так, банк Barclays PLC надає достатньо широкий спектр соціальних інвестицій (табл. 2).

Поряд із соціально активними фінансовими установами не менш важливими учасниками економічних відносин соціального інвестування є організації, фізичні особи та співтовариства. Наприклад, однією з п'яти базових передумов успішної організації майбутнього, які були сформульовані у ході глобального дослідження, проведеного компанією IBM у 2015 р. (IBM Global CEO Study – 2015), визнана соціальна відповідальність.

Фахівці Українського форуму благодійників вважають, що соціальні інвестиції не протиставлені бізнес-інтересам компанії, вони доповнюють і розширюють можливості компанії впливати на громаду і знижують можливі ризики від бізнес-діяльності. Соціальні інвестиції перебувають на зіткненні потреб компанії та громади [14].

Таким чином, з огляду на те, що соціальні інвестиції вже стали невід'ємною складовою сучасного суспільства, підтримуємо точку зору стосовно нагальності формування та розвитку економічних відносин соціального інвестування. Обґрунтування спеціфіки взаємодії основних учасників таких відносин

Проекти соціальних інвестицій Barclays PLC (Велика Британія)

Напрямок реалізації	Зміст та призначення проекту
Банкінг для змін (<i>Banking on Change</i>)	Сьогодні, більше ніж 2,5 млрд людей у світі не мають доступу до фінансових послуг (депозит, поточний рахунок, кредит). Можливість користуватися цими послугами може змінити життя людей, дати шанс реалізувати свій потенціал. Тому, починаючи з 2009 р., Barclays разом з низкою благодійних організацій взяв участь у партнерстві. Проведено інформаційні заходи про банківські послуги та створено пересувні центри у найбідніших країнах світу, де люди витрачають менше, ніж два долари США на день. Серед них Єгипет, Гана, Індія, Кенія, Уганда та Замбія. У результаті, більше ніж 700 тис. осіб отримали доступ до банківських послуг
Будівництво молодого майбутнього (<i>Building Young Futures</i>)	Спільна програма банку та ЮНІСЕФ. Мета – розвиток навичок, знань і впевненості молодих людей, які необхідні для влаштування їх власного малого бізнесу або пошуку роботи. Програма проходила протягом 2013–2015 рр. у Бразилії, Єгипті, Пакистані, Уганді та Замбії. Результат – навчання близько 74 тис. молодих людей
Простір для спорту (<i>Barclays Spaces for Sports</i>)	Банк використовує силу спорту для підтримки знедолених молодих людей, поліпшення їх перспектив на майбутнє. Створено спільноти в соціальних мережах (53 тис. осіб щотижнево користуються ними), заходи в молодіжних спільнотах Великої Британії та інших країн
Соціальна інновація (<i>Social Innovation</i>)	Банк є лідером у сфері соціальних інновацій. Саме він був першим, хто використав АТМ. Сьогодні працює над сервісом віртуальних переказів за посередництвом лише номерів телефонів
Наші люди (<i>Our People</i>)	Щорічне номінування найкращих соціальних та економічних ініціатив представників банку у всьому світі
Різноманітність та включення (<i>Diversity and Inclusion</i>)	Банк є корпоративно відповідальним, заохочує ініціативи усіх співробітників

Джерело: складено на основі [13].

доводить їх комплексний характер. Тому перспектива посилення соціальних інвестицій буде сформована в результаті паралельного вдосконалення соціального напрямку активності на рівні кожного із суб'єктів інвестиційної діяльності. Адже соціалізація ключових суб'єктів господарювання стане основою для прогресивного розвитку соціальної складової сучасного суспільства. ■

ЛІТЕРАТУРА

- Баюра Д. О. Соціальне інвестування як вищий рівень корпоративної соціальної відповідальності. / Д. О. Баюра // Теоретичні та прикладні питання економіки. – 2011. – № 24. – С. 212–218.
- Гришова І. Ю. Імплементация принципів соціально-орієнтованого бізнесу в площину економічного розвитку потенціалу харчових підприємств [Електронний ресурс] / І. Ю. Гришова, Т. С. Шабатура // Економіка: реалії часу. – 2014. – № 3. – С. 13–22. – Режим доступу : <http://economics.opu.ua/files/archive/2014/n3.html>
- Майорова Т. В. Результативність інвестицій у соціальну сферу регіонів України [Електронний ресурс] / Т. В. Майорова // Ефективна економіка. – 2011. – № 7. Режим доступу : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=641>
- Моліна О. В. Фонди цільового капіталу як джерело довгострокового розвитку ВУЗів / О. В. Моліна // Економіка: реалії часу. – 2014. – № 2 (12). – С. 126–131.
- Social investment is the use of repayable finance to achieve a social as well as a financial return // Big Society Capital. Transforming social investments [Electronic resource]. – Mode of access : <http://www.bigsocietycapital.com/what-social-investment-0>
- Місія Українського фонду соціальних інвестицій // Офіційний сайт УФСІ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.usif.org.ua/>
- Напрямки діяльності Українського фонду соціальних інвестицій. Офіційний сайт УФСІ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.usif.org.ua/uk/pronas/2011-11-30-12-46-06.html>

8. Реалізовані проекти Українського фонду соціальних інвестицій // Офіційний сайт УФСІ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.usif.org.ua/uk/proekti/2011-12-02-10-44-02.html>

9. Annual Report 2013. KfW. Bank aus Verantwortung. – Frankfurt am Main: Schirmer Medien GmbH & Co. KG, Ulm-Donautal, 2014. – 145 p.

10. Forderungszahlen per 31. Dezember 2013 KfW-Mittelaufnahmen an in- und ausländischen Kapitalmärkten // Offizielle web site von KfW [Elektronische Quelle]. – Zugangsmodus : https://www.kfw.de/Presse-Newsroom/Pressetermine/Jahresauftakt-Presseskonferenz-2014/D_KfW_JAPK2014_F%C3%B6rderungszahlen.pdf

11. KfW. Oeffentliche Einrichtungen // Offizielle web site von KfW [Elektronische Quelle]. – Zugangsmodus : <https://www.kfw.de/inlandsfoerderung/%C3%96ffentliche-Einrichtungen/index-2.html>

12. Global alliance for banking on values // Official site of Global alliance for banking on values [Electronic resource]. – Mode of access : <http://www.gabv.org/about-us>

13. Citizenship in action. Barclays // Official site of Barclays [Electronic resource]. – Mode of access : <https://www.home.barclays/citizenship.html>

14. Соціальні інвестиції у громаду // Офіційний сайт Українського форуму благодійників [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ufb.org.ua/sekto-blagodijnosti/blagodijnist-v-gromadi/instrumenti-blagodijnosti-u-gromadi/investuvannja-u-gromadu.html>

REFERENCES

- Annual Report 2013. KfW. Bank aus Verantwortung. Frankfurt am Main: Schirmer Medien GmbH & Co. KG, Ulm-Donautal, 2014.
- Baiura, D. O. "Sotsialne investuvannia yak vyshchyi riven korporatyvnoi sotsialnoi vidpovidalnosti" [Social investment as a higher level of corporate social responsibility]. *Teoretychni ta prykladni pytannia ekonomiky*, no. 24 (2011): 212–218.
- "Citizenship in action. Barclays". Official site of Barclays. <https://www.home.barclays/citizenship.html>
- "Forderungszahlen per 31. Dezember 2013 KfW-Mittelaufnahmen an in- und ausländischen Kapitalmärkten". Offizielle web site von KfW. https://www.kfw.de/Presse-Newsroom/Pressetermine/Jahresauftakt-Presseskonferenz-2014/D_KfW_JAPK2014_F%C3%B6rderungszahlen.pdf

“Global alliance for banking on values”. Official site of Global alliance for banking on values. <http://www.gabv.org/about-us>
 Hryshova, I. Yu., and Shabaturova, T. S. “Implementatsiia prynsypiv sotsialno-orientovanoho biznesu v ploshchynu ekonomichnoho rozvytku potentsialu kharchovykh pidpriemstv” [The implementation of the principles of socially oriented business to the level of economic development potential of the food business]. <http://economics.opu.ua/files/archive/2014/n3.html>

“KfW. Oeffentliche Einrichtungen”. Offizielle web site von KfW. <https://www.kfw.de/inlandsfoerderung/%C3%96ffentliche-Einrichtungen/index-2.html>

“Misiia Ukrainskoho fondu sotsialnykh investytsii” [Mission Ukrainian Social Investment Fund]. Ofitsiinyi sait UFSI. <http://www.usif.org.ua/>

Molina, O. V. “Fondy tsilyovoho kapitalu yak dzherelo dovhostrokovoho rozvytku VUZiv” [Funds target capital as a source of long-term development of universities]. *Ekonomika: realii chasu*, no. 2 (12) (2014): 126-131.

Maierova, T. V. “Rezultatyvnyist investytsii u sotsialnu sferu rehioniv Ukrainy” [The impact of investment in the social sphere regions of Ukraine]. <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=641>

“Napriamky diialnosti Ukrainskoho fondu sotsialnykh investytsii” [Areas of Ukrainian Social Investment Fund]. Ofitsiinyi sait UFSI. <http://www.usif.org.ua/uk/pronas/2011-11-30-12-46-06.html>

“Realizovani proekty Ukrainskoho fondu sotsialnykh investytsii” [Projects Ukrainian Social Investment Fund]. Ofitsiinyi sait UFSI. <http://www.usif.org.ua/uk/proekty/2011-12-02-10-44-02.html>

“Social investment is the use of repayable finance to achieve a social as well as a financial return” Big Society Capital. Transforming social investments. <http://www.bigsocietycapital.com/what-social-investment-0>

“Sotsialni investytsii u hromadu” [Social investments in the community]. Ofitsiinyi sait Ukrainskoho forumu blahodiinykiv. <http://ufb.org.ua/sektor-blagodijnosti/blagodijnist-v-gromadi/instrumenti-blagodijnosti-u-gromadi/investuvannya-u-gromadu.html>

УДК 330.322.01

АДАПТИВНІСТЬ ТЕОРЕТИЧНИХ ЗАСАД У ВИЗНАЧЕННІ ПОНЯТЬ «ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ» ТА «ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ПРОЕКТ» ДО ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ МАЛИМИ ПРОМИСЛОВИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ НА ЗАСАДАХ ПРОЕКТНОГО БІЗНЕС-ПАРТНЕРСТВА

© 2016 ЩЕРБАКОВА І. Б.

УДК 330.322.01

Щербакова І. Б. Адаптивність теоретичних засад у визначенні понять «інвестиційна діяльність» та «інвестиційний проект» до залучення інвестицій малими промисловими підприємствами на засадах проектного бізнес-партнерства

У статті представлено аналіз наукових думок щодо визначення понять «інвестиційна діяльність» та «інвестиційний проект» з метою висвітлення їх адаптивності до сучасних умов господарювання промислових підприємств, а саме – відносно залучення інвестицій малими промисловими підприємствами. Огляд дав можливість виявити певні чинники в існуючих теоретичних засадах, які не сприяють подоланню проблеми дефіциту фінансування проектів малих промислових підприємств: відсутність акценту на залученні інвестицій; не враховуються особливості розмірів підприємств; брак наявності ознак проектного бізнес-партнерства. Розкрито подвійний зміст досліджених понять у загальному та практичному розрізах. У цілому, результати дослідження, відображені у статті, є фундаментом для: а) визначення особливостей залучення інвестицій малими промисловими підприємствами та класифікація чинників, що впливають на цей процес; б) розгляду проектного бізнес-партнерства як альтернативного способу залучення інвестицій для малих промислових підприємств.

Ключові слова: інвестиційна діяльність, інвестиційний проект, залучення інвестицій, проектно бізнес-партнерство.

Табл.: 2. **Бібл.:** 16.

Щербакова Ірина Борисівна – здобувач, кафедра обліку, аналізу та аудиту, Одеський національний політехнічний університет (пр. Шевченка, 1, Одеса, 65044, Україна)

E-mail: favorit_m@ukr.net

УДК 330.322.01

Щербакова И. Б. Адаптивность теоретических основ в определении понятий «инвестиционная деятельность» и «инвестиционный проект» к привлечению инвестиций малыми промышленными предприятиями на основе проектного бизнес-партнерства

В статье представлен анализ научных мнений относительно определенных понятий «инвестиционная деятельность» и «инвестиционный проект» с целью освещения их адаптивности к современным условиям хозяйствования промышленных предприятий, а именно – в плане содействия привлечению инвестиций малыми промышленными предприятиями. Обзор дал возможность выявить определенные аспекты в существующих теоретических подходах, которые не способствуют преодолению проблемы дефицита финансирования проектов малых промышленных предприятий: отсутствие акцента на привлечении инвестиций; не учитываются особенности размеров предприятий; недостаток наличия признаков проектного бизнес-партнерства. Раскрыто двойное содержание исследованных понятий, в общем и практическом разрезе. В целом, результаты исследования, отображенные в статье, являются фундаментом для: а) определения особенностей привлечения инвестиций малыми промышленными предприятиями и классификации факторов, влияющих на данный процесс; б) рассмотрения проектного бизнес-партнерства как альтернативного способа привлечения инвестиций для малых промышленных предприятий.

Ключевые слова: инвестиционная деятельность, инвестиционный проект, привлечение инвестиций, проектно бизнес-партнерство.

Табл.: 2. **Библ.:** 16.

Щербакова Ирина Борисовна – соискатель, кафедра учета, анализа и аудита, Одесский национальный политехнический университет (пр. Шевченко, 1, Одесса, 65044, Украина)

E-mail: favorit_m@ukr.net

UDC 330.322.01

Shcherbakova I. B. Adaptability of Theoretical Foundations in the Definition of the Concepts of «Investment Activity» and «Investment Project» to Attraction of Investments by Small Industrial Enterprises, Based on Project-Oriented Business Partnership

The article presents an analysis of the scientific opinions on the definitions of the concepts of «investment activity» and «investment project» to highlight their adaptability to contemporary conditions of economic management of industrial enterprises, namely in terms of promoting attraction of investments by small industrial enterprises. A review provided an opportunity to identify certain aspects of the existing theoretical approaches that do not contribute to overcoming the shortages of financing projects by small industrial enterprises: lack of emphasis on attracting investment; peculiarities of the size of enterprises are not considered; lack of availability of characteristics of a project-oriented business partnership. The article discloses dual content of the studied concepts both in general and in practical sections. In General, the results displayed in the article, serve as a foundation for: a) defining characteristics as to attracting investments by small industrial enterprises and classifying factors, which impact this process; b) reviewing the project-oriented business partnership as an alternative way of attracting investments for small industrial enterprises.

Keywords: investment activity, investment project, attraction of investments, project-oriented business partnership.

Tabl.: 2. **Bibl.:** 16.

Shcherbakova Irina B. – Applicant, Department of Accounting, Analysis and Audit, Odessa National Polytechnic University (1 Shevchenko Ave., Odessa, 65044, Ukraine)

E-mail: favorit_m@ukr.net